

I en fra Politidirektøren modtagen Udskrift af Københavns Kriminal- og Politirets 4de Kriminelkammers Protokol oplystes det, at Studd. med. N. N. og N. N., der begge oppebar Regens- og Kommunitetsstipendiet, en Nat i Slutningen af Januar 1889 i beruset Tilstand havde forladt en Restauration og derpaa havde nægtet at efterkomme vedkommende Politibetjents Opfordring til at passere Gaden, hvorhos den Ene af dem tillige havde grebet fat i Betjenten. Ved ovennævnte Kriminelkammer havde de derhos tilbudt at betale Bøder paa 40 Kr. og 30 Kr. Efter Konsistoriums Beslutning af 27de Marts s. A. blev der af Rektor i Overværelse af Referendarius consistorii og Stipendiebestyrelsen tildelt Studenterne en alvorlig Irettesættelse og de dem tillagte Stipendier indtagne for 3 Maaneder fra 1ste April 1889 at regne. Da der af fornævnte Studenter blev indgivet Andragende om, principielt at denne Berøvelse af Stipendierne fuldstændig maatte eftergives dem, subsidiært om dens Henlæggelse til Sommerferiemaanederne, og da der fra vedkommende Kriminalretsassessor var modtaget en Erklæring om Sagens nærmere Omstændigheder, besluttede Konsistorium under 1ste Maj s. A., af Hensyn til de i Erklæringen indeholdte Oplysninger, at Resten af ovennævnte Straf eftergaves Andragerne.

Da Stud. med. N. N., der oppebar Kommunitetsstipendiet, ifølge Meddelelse fra Københavns Politi, i Februar 1889 i den offentlige Politiret var blevet anset med en Bøde for at have foraarsaget Gadeuorden, blev der af Konsistorium gennem Regensprovsten tildelt ham en Irettesættelse og paalagt ham for Fremtiden at befitte sig paa en ulastelig Opførsel, da han i modsat Fald vilde miste den ham tildelte akademiske Understøttelse.

II. Det akademiske Lærersamfund samt Censorerne ved Universitetets Examina.

1. Midlertidig Docentplads under det lægevidenskabelige Fakultet.

Fra det lægevidenskabelige Fakultet modtog Konsistorium under 19de Marts 1889 et Andragende fra Dr. med. Julius Petersen om midlertidig at maatte erholde et Honorar for Forelæsninger under det lægevidenskabelige Fakultet. Som Privatdocent havde han med Foraarshalvaaret 1889 i 5 Halvaar holdt Forelæsninger over medicinsk-historiske Æmner, idet han, efter tidligere at have doceret i to sammenhængende Halvaar og derpaa offentliggjort de paagjældende Forelæsninger, fra Begyndelsen af 1888 og nærmest efter Tilskyndelse fra medicinske Kredse havde gjenoptaget sine Forelæsningskursus. I disse havde han særlig sigtet paa at behandle saadanne historiske Specialæmner, som havde fremtrædende praktisk Interesse, og hvis nærmere Forfølgelse efter hans Opfattelse kunde bidrage til en dybere Forstaaelse af aktuelle Forhold paa Lægevidenskabens Omraade. Det var hans Agt fremdeles i Forelæsningsrækker at behandle forskellige medicinsk-historiske Specialæmner og at søge at give Oversigter over Medicinens almindelige Historie i større eller mindre Tidsperioder. Fakultetet anbefalede varmt Dr. Petersens Ansøgning, idet det oplyste, at der for Tiden ikke holdtes systematiske Forelæsninger over Medicinens Historie ved Universitetet, saaledes at Dr. Petersens Forelæsninger udfyldte et Savn, og

foreslog, at der tildeltes Dr. Petersen et Honorar for flere, f. Ex. 3 Aar. Efter at Konsistorium i Skrivelse af 30te Marts 1889 til Kirke- og Undervisningsministeriet ligeledes havde anbefalet Andragendet, blev det efter Ministeriets Indstilling under 6te Maj s. A. allernaadigst bifaldet, at der af det paa Universitetets Udgiftspost 7 a til videnskabelige Formaals Fremme disponible Beløb for Finansaaret 1889—90 tilstodes Dr. med. Julius Petersen 800 Kr. for Afholdelsen af en Række Forelæsninger over Medicinens Historie. Under 22de April 1890 er det allernaadigst bifaldet, at der udbetales Dr. Petersen samme Honorar for 3 Aar, fra 1ste April 1890 at regne, for ovennævnte Forelæsninger.

2. Besættelse af Docentposten i islandsk Historie og Literatur.

I et fra Kirke- og Undervisningsministeriet modtaget Andragende anholdt Cand. mag. Jón Thorkelsson om Ansættelse som Docent i islandsk Historie og Literatur ved Universitetet. I den af Konsistorium under 16. Oktober 1888 indsendte Erklæring fra det filosofiske Fakultet af 20de September s. A., gjorde dette opmærksom paa, at den paa Finansloven for 1874—75 for daværende cand. phil. G. Brynjulfson oprettede extraordinære Docentpost i islandsk Historie og Literatur, saalænge han havde beklædt denne Post, ikke kunde siges at have haft nogen væsentlig Betydning for Studiet af Islands Historie og Literatur; den havde aldrig grebet saaledes ind i Universitetets øvrige Lærervirksomhed, at den f. Ex., hvad der havde ligget nær, havde udfyldt nogen af de Sider af Faget, som ellers maatte siges at høre ind under Lærerne i nordisk Filologi; Docent Brynjulfson havde derfor heller ikke, skjønt han var fast ansat, opnaaet at blive Medlem af Fakultetet, uagtet hans gjentagne Gange derom udtalte Ønske. Fakultetet turde derfor heller ikke anbefale, at en Docentur i islandsk Historie og Literatur opretholdtes, da det mente, at disse Fag naturlig indgik som Led i det ene af de tvende paa Universitetets Lønningslov foreslaaede normerede Professorater i nordisk Filologi. Fakultetet henledede derhos særlig Opmærksomheden paa, at medens dette Fag fra 1848 indtil 1862 havde været repræsenteret af 2 fast ansatte Lærere, fra 1862 til 1883 af en ordinær Professor og 2 extraordinære Docenter og fra 1883—86 af to fast ansatte Lærere, var der for Tiden det unormale Forhold, at den nordiske Filologi kun havde en normeret Docent, afset fra, at der var ansat forskellige midlertidige Docenter i specielle Grene af Faget. Ved Indførelsen af Skoleembedsexamen havde Faget imidlertid faaet en Tilgang af Studerende, som tidligere havde været aldeles ukjendt, idet siden 1886 over 50 Studerende forberedte sig til Skoleembedsexamen med Dansk som Hoved- eller Bifag, medens tidligere som Regel højst 4 à 5 Studerende forberedte sig til Magisterkonferens i nordisk Filologi. Der følte saaledes i høj Grad Trang til to normerede Docenter, der, ligesom tidligere, kunde omfatte Faget i dets Helhed og som altsaa ogsaa vilde være istand til at prøve de Studerende baade til Magisterkonferens og til Skoleembedsexamen indenfor Fagets hele Omraade. Det turde anses for en Selvfølge, at de to Professorer efter indbyrdes Overenskomst vilde fordele de forskellige Sider af Faget mellem sig, og Regelen vilde vel ogsaa, forsaavidt de personlige Forhold ikke maatte lægge Hindringer ivejen derfor, være, at den ene Professor var Dansk, den anden Islænding; at der særlig hos den sidstnævnte

maatte forudsættes indgaaende Kjendskab til Islands Historie og Literatur, fulgte af sig selv. Da Fakultetet ansaa det for særdeles vigtigt, at den her nævnte Ordning traadte i Kraft snarest mulig, og da det nærede Frygt for, at Udnævnelsen af en ny Docent i islandsk Historie og Literatur paa forskjellig Maade kunde træde hindrende ivejen for denne Ordning, anbefalede det, at Docentpladsen i islandsk Historie og Literatur for Fremtiden bortfaldt. Skulde Ministeriet ikke ville tiltræde Fakultetets Indstilling, men fremdeles ønske at opretholde denne Docentplads, kunde Fakultetet ingenlunde anse Dr. Thorkelsson for selvskreven til en saadan Plads. Hvis Pladsen paany skulde besættes, ønskede Fakultetet, at der ogsaa blev givet andre Islændere Lejlighed til at melde sig som Ansøgere, og at Fakultetet maatte faae Lejlighed til at udtale sig nærmere om de forskjellige Ansøgere.

Konsistorium henlede Opmærksomheden paa, at der, da der paa Finansloven for 1874—75 blev bevilget et Beløb af 1 600 Kr. til Lønning for en Docent i islandsk Historie og Literatur, oprindelig efter det rets- og statsvidenskabelige Fakultets Indstilling havde været foreslaaet en Bevilling til en extraordinær Docent i islandsk Ret, jfr. Folkethingstid. f. 1873—74 Sp. 1712, 2393, 2402, 2424—25 og Rigsdagstid. f. 1873—74 Tillæg B. Sp. 553—54. Konsistorium indstillede derfor, at der ogsaa maatte blive givet det rets- og statsvidenskabelige Fakultet Lejlighed til at indsende sin Betænkning om denne Sag.

I en af det rets- og statsvidenskabelige Fakultet under 7de November 1888 til Kirke- og Undervisningsministeriet indsendt Erklæring henstillede Fakultetet, under Henviisning til de tidligere derom med Ministeriet førte Forhandlinger, jfr. Ministeriets Skrivelser af 17de August 1859, 16de Marts 1863 og 27de Marts 1872 og Fakultetets Skrivelser af 7de April 1863 og 16de Maj 1872, at det deromhandlede Spørgsmaal ikke blev præjudiceret ved det efter Docent Brynjulfsons Død paa Finanslovforslaget for 1889—90 opførte Forslag om et Beløb af 1 600 Kr. til en Docent i islandsk Historie og Literatur. Fakultetet maatte fremdeles anse det for ønskeligt, at der paa Universitetet kunde gives nogen mere Vejledning til Studiet af islandsk Ret, navnlig Landboret og Retshistorie, end der ved Benyttelsen af de ordinære Lærerkrafter hidtil var ydet eller var Udsigt til, idet der fremdeles ikke blandt Fakultetets Medlemmer fandtes nogen, der havde Tid og Anledning til at fordybe sig i dette specielle Æmne. Da Fakultetet navnlig ifølge Ministeriets Skrivelse af 27de Marts 1872 mente at kunne paaregne Ministeriets Støtte for Bestræbelser i denne Retning, indstillede Fakultetet, at den under Universitetets Udgiftspost 7 b. søgte Bevilling affattedes saaledes, at det bevilgede Beløb eventuelt ogsaa kunde anvendes til en Docent i islandsk Ret og Retshistorie, samt at der, forinden Bestemmelse toges om Besættelse af Pladsen, blev givet Fakultetet Lejlighed til at udtale sig nærmere.

Fra Kirke- og Undervisningsministeriet modtog Konsistorium under 28de Februar 1889 et Andragende fra Prokurator ved Landsoverretten i Reykjavik P. Briem om Ansættelse som Docent i islandsk Historie og Literatur. I den fra det filosofiske Fakultet til Konsistorium afgivne Erklæring af 20de Marts s. A., hvormed tillige fulgte et Fakultetet direkte fra Ministeriet tilstillet Andragende fra Dr. phil. Valtýr Guðmundsson om en lignende Ansættelse, henviste

Fakultetet til sin under 20de September 1888 afgivne Udtalelse om det Ønskelige i, at den nordiske Filologi saasnart som muligt blev normeret med to faste Professorer, der hver for sig kunde magte dette Fag i dets fulde Omfang. Dette Ønske maatte Fakultetet vedblivende fastholde; men under Forudsætning af, at en eventuel Ansættelse af en ny Docent ikke maatte komme til at forgribe en saadan Ordning, indrømmede Fakultetet, at muligvis andre Hensyn turde tale for Ansættelsen af en særlig Docent i det omtalte Fag, naar de fornødne Midler kunde skaffes tilveje og en dertil passende Personlighed findes. Fakultetet havde taget Spørgsmaalet om de foreliggende Ansøgers Kvalifikationer under Overvejelse og var derved tillige gaaet ud fra, at disse tre formentlig vare de eneste, som overhovedet kunde tænkes at ville aspirere til en saadan Post. Efter Fakultetets enstemmige Mening kunde der kun være Tale om Dr. phil. V. Guðmundsson, der efter Fakultetets Overbevisning var kvalificeret til eventuel Ansættelse, idet han ikke blot stadig under sine Studier havde lagt videnskabelig Sans for Dagen, men ogsaa ved et særdeles dygtigt Arbejde havde vist, at han var i Besiddelse af ikke almindelige Evner til at behandle en videnskabelig Opgave, af omfattende og grundig Læsning og af et videre Blik, end vistnok de fleste Studiefæller blandt hans Landsmænd. Fakultetet tvivlede derfor ikke om, at han eventuelt vilde kunne gjøre særdeles god Fyldest som Docent i islandsk Historie og Literatur. Ved Skrivelse af 25de Marts s. A. fremsendte Fakultetet endvidere et Andragende fra Dr. phil. Jón Thorkelsson om et særligt Honorar for at holde Forelæsninger i islandsk Literatur og Historie; Fakultetet bemærkede, at hvor megen Flid end Ansøgerens Studier og Kundskaber maatte kunne vidne om, saa vare de — saaledes som f. Ex. hans Doktordisputats tilstrækkelig havde vist — i Virkeligheden begrænsede indenfor saare snævre Specialomraader af Islands Historie og Literatur, og efter Fakultetets Mening var han ikke i Besiddelse af Egenskaber, der kunde kvalificere ham som Universitetslærer. Konsistorium sluttede sig i Skrivelse af 10de April 1889 til Fakultetets Udtalelser og indstillede, at der under den af Fakultetet udtalte Forudsætning søgtes bevilget de fornødne Midler til Dr. phil. Guðmundssons Ansættelse. Konsistorium tilføjede, at det dog ikke herved vilde forgribe det rets- og statsvidenskabelige Fakultets Udtalelser om denne Sag.

Efterat den tidligere paa Finanslovforslaget for 1889—90 optagne Bevilling ved Behandlingen i Folketinget var udgaaet, blev der atter paa Finanslovforslaget for 1890—91 under Universitetets Udgiftspost 7 h stillet Forslag om en Bevilling af 2500 Kr. til Ansættelsen af Dr. phil. V. Guðmundsson, der under 29de April 1890 blev udnævnt til Docent i islandsk Historie og Literatur, fra 1ste April s. A. at regne.

3. Midlertidig Docentplads under det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet.

Fra det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet modtog Konsistorium under 26de Juni 1888 et Andragende fra Dr. phil. R. S. Bergh om, at der for et kortere eller længere Tidsrum maatte blive tilstaaet ham et Honorar for Forelæsninger eller praktiske Øvelser ved Universitetet, hvilke han ønskede at fortsætte. Efterat han i 4 Halvaar havde holdt Forelæsninger og Øvelser og udgivet en lille Lærebog i almindelig Udviklingshistorie, var der for Finans-

aaret 1887—88 blevet tilstaaet ham et Honorar af 900 Kr.,*) hvilket ikke var blevet fornyet for 1888—89. I de forløbne to Halvaar havde han dels holdt et praktisk, elementært Kursus i dyrisk Vævslære (Histologi), dels paabegyndt et praktisk Kursus i Kyllingens Udviklingshistorie, hvilket sidste agtedes fortsat og afsluttet i det næste Halvaar. Det havde ved det histologiske Kursus været hans væsentligste Opgave at paavise for de Studerende den dyriske Celles væsentligste, almindeligst forekommende Bestanddele og disses vigtigste Forhold overfor kemiske Reagensier samt Cellens Delinger og andre Livsytringer (Bevægelse, Afsondringsfænomener), og dernæst at bibringe dem Kjendskab til og Evne til at adskille mellem de vigtigste af de forskellige dyriske Vævsformer. Dette søgtes for største Delen naaet ved Undersøgelse af færdige Præparater; kun meget simple Præparationer kunde der være Tale om at lade de Studerende selv foretage paa Grund af Tidens Knaphed. De Dyr, som hovedsagelig vare benyttede, havde været Padder (Frøer, Salamandre) og i nogle Tilfælde Pattedyr. Ved det embryologiske Kursus havde selvfølgelig ogsaa Undersøgelser af færdige Præparater (hele Embryoner og Snitrækker af saadanne) været Hovedsagen, dog havde han ogsaa ladet de Studerende selv aabne endel Æg paa forskellige Udviklingsstadier og undersøge Embryonerne i frisk Tilstand. I Januar 1888 havde han tillige med endel Studerende holdt histologiske Øvelser af en noget anden Art end de ovenfor omtalte, idet de Studerende selv havde præpareret de Gjenstande, som skulde bruges til Undersøgelse, og saaledes havde kunnet lære lidt af Tekniken at kjende praktisk. Fakultetet anbefalede, at der gaves Dr. Bergh et Honorar, men dog kun midlertidigt. Fakultetet støttede sig til de Anbefalinger fra dets nærmest sagkyndige Medlemmer, der vare blevne indsendte med Dr. Berghs Andragende i 1887; der var saa meget mere Grund til nogen Forlængelse, som Dr. Bergh dengang kun havde opnaaet Honorar for et af de 3 Aar, hvortil han dengang havde faaet Fakultetets Anbefaling, og som det nu vidstes, at de Studerende satte Pris paa hans Undervisning. Naar Fakultetet dog kun kunde anbefale Bevillingen som en midlertidig Foranstaltning, beroede det blandt Andet paa, at det ikke kunde vides, om Universitetets Trang til Supplering fremtidig vilde gaa i den af Dr. Bergh repræsenterede Retning. Til Undervisningen vilde den nødvendige Plads kunne faaes i det planteanatomiske Lokale, baade nu og senere i det botaniske Laboratorium. Efterat Konsistorium havde indstillet, at der for et Tidsrum af 2 Aar tillagdes Dr. Bergh et Honorar af 900 Kr., blev det under 6te Maj 1889 bifaldet, at der af det paa Universitetets Udgiftspost 7 a til videnskabelige Formaals Fremme disponible Beløb for Finansaaret 1889—90 tilstodes Dr. phil. Bergh 800 Kr. for at holde Forelæsninger og Øvelser i dyrisk Histologi og Embryologi. Under 22de April 1890 er det allernaadigst bifaldet, at der udbetales Dr. Bergh samme Honorar for 3 Aar, fra 1ste April s. A. at regne, for ovennævnte Forelæsninger og Øvelser.

III. Forelæsninger, Øvelser og Examina.

1. Tillægsexamen i Henhold til Anordning 1ste Juli 1872.

Et Andragende fra N. N., 31 Aar gammel, der i Sommeren 1888 havde bestaaet Afgangsexamen for Studerende i matematisk-naturvidenskabelig Retning

*) Jfr. Univ. Aarb. f. 1886—87 S. 25—26.